NORAKSTS
Lieta Nr.142267311
1-0458-13/22

ADMINISTRATĪVĀ RAJONA TIESA
RĪGAS TIESU NAMS

S P R I E D U M S

LATVIJAS REPUBLIKAS VĀRDĀ

Rīgā 2013.gada 31.janvārī

Administratīvā rajona tiesa šādā sastāvā:
tiesnese Lauma Paegļkalna,

piedaloties sūdzības iesniedzējas SIA „*/Nosaukums 1/*" pārstāvim *M.S.* un Valsts darba inspekcijas pārstāvei *A.A.*,

atklātā tiesas sēdē izskatīja administratīvā pārkāpuma lietu, kas ierosināta pēc SIA „*/Nosaukums 1/*", reģistrācijas numurs */reģistrācijas numurs/*, sūdzības par Valsts darba inspekcijas direktora vietnieka p.i. 2011.gada 27.septembra lēmumu Nr.04/32-01-03/2336 (administratīvā pārkāpuma protokols AM Nr.012913).

Aprakstošā daļa

[1] 2010.gada 17.decembrī Vidzemes reģionālās Valsts darba inspekcijas vecākais inspektors sastādīja administratīvā pārkāpuma protokolu AM Nr.012913 (turpmāk – protokols) par to, ka 2010.gada 21.oktobrī plkst. 12.00 SIA „*/Nosaukums 1/*" (turpmāk – sūdzības iesniedzēja), veicot darba vides risku novērtējumu SIA „*/Nosaukums 2/*" kokogļu ražotnē, nav pilnībā noteikusi uzņēmuma atbilstību darba aizsardzības normatīvo aktu prasībām un izstrādājusi atbilstošu darba aizsardzības pasākumu plānu, lai novērstu visus atklātos darba vides riskus vai līdz pieļaujamam līmenim samazinātu tos. Nav ņemti vērā laboratoriskie mērījumi un veikti visi nepieciešamie darba vides faktoru mērījumi, kā arī nav sastādīts darba aizsardzības pasākumu plāns, kurā norādīti nepieciešamie darba vides faktoru

mērījumi. Līdz ar to nav noteikts, vai šie darba vides riska faktori rada risku nodarbināto drošība un veselībai, lai gan novērtējumā šādi faktori ir noteikti. Daudzviet novērtējumā izpētītie individuālie aizsardzības līdzekļi nodarbinātos nepasargā no kaitīgā vides riska faktora iedarbības.

Sūdzības iesniedzēja tādejādi pārkāpusi Ministru kabineta 2008.gada 8.septembra noteikumu Nr.723 „Noteikumi par prasībām kompetentajām institūcijām un kompetentiem speciālistiem darba aizsardzības jautājumos un kompetences novērtēšanas kārtību" 6.punktu, Ministru kabineta 2005.gada 8.februāra noteikumu Nr.99 „Noteikumi par komercdarbības veidiem, kuros darba devējs iesaista kompetentu institūciju" 3.2 un 3.3apakšpunktu un Ministru kabineta 2007.gada 2.oktobra noteikumu Nr.660 „Dabas vides iekšējās uzraudzības veikšanas kārtība" 21.1.apakšpunktu, par ko atbildība paredzēta Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa (turpmāk – LAPK) 41.^{6}panta otrajā daļā.

LAPK 41.^{6}panta otrā daļa paredz administratīvo atbildību par darba aizsardzību regulējošiem normatīvajiem aktiem neatbilstošu darba vides iekšējās uzraudzības veikšanu, tajā skaitā riska novērtēšanu, vai par normatīvajos aktos kompetentām institūcijām noteikto prasību pārkāpšanu.

Ar Vidzemes reģionālās Valsts darba inspekcijas vecākā inspektora 2010.gada 23.decembra lēmumu Nr.12Y-189-2010-015 (turpmāk – Sākotnējais lēmums) sūdzības iesniedzējai piemērots administratīvais sods Ls 1 000 apmērā.

[2] Ar Valsts darba inspekcijas direktora vietnieka p.i. 2011.gada 27.septembra lēmumu Nr.04/32-01-03/2336 (turpmāk – Lēmums) Sākotnējais lēmums atstāts negrozīts.

Lēmumā norādīti šādi apsvērumi.

[2.1] Sūdzības iesniedzēja tai uzticēto uzdevumu nav veikusi profesionāli, godprātīgi, tehniski lietpratīgi un atbilstoši darba aizsardzības normatīvo aktu prasībām nav novērtējusi visus darba vides riskus uzņēmumā un nav noteikusi uzņēmuma atbilstību darba aizsardzības normatīvo aktu prasībām un nav izstrādājusi tādu darba aizsardzības pasākumu plānu, lai novērstu atklātos darba vides riskus vai līdz pieļaujamam līmenim tos samazinātu. Novērtējot darba vides riskus, sūdzības iesniedzēja ne vienmēr ir ņēmusi vērā darba vides riska iestāšanās varbūtības (ilgums, biežums) un riska seku smaguma pakāpi, ievērojot visus darba vides faktorus, kas rada vai var radīt risku nodarbināto drošībai un veselībai, to iespējamo mijiedarbību un veikto darba vides mērījumu rezultātus.

[2.2] Sūdzības iesniedzēja nav ņēmusi vērā Rīgas Stradiņa universitātes Higiēnas un arodslimību laboratorijas mērījumu rezultātus, ko apliecina arī tas, ka darbavietu risku faktoru novērtējums SIA „*/Nosaukums 2/*" veikts 2009.gada 15.decembrī, bet testēšana veikta 2010.gada 4. un 5.janvārī, savukārt testēšanas pārskats sagatavots 2010.gada 7.janvārī. Turklāt Valsts darba inspekcijas rīcībā nebija informācijas, ka sūdzības iesniedzējas eksperts veicis apgaismojuma mērījumus ar mērierīci „BAPPU".

[2.3] Sūdzības iesniedzēja pakalpojumu sniedza Eiropas Sociālā Fonda projekta „Darba attiecību un darba drošības normatīvu aktu praktiska piemērošana nozarēs un uzņēmumos" aktivitātes „*De minimis* atbalsta piešķiršana" (turpmāk – ESF) ietvaros. Nekvalitatīva pakalpojuma sniegšana apdraud ESF izlietojuma atbilstību.

[2.4] Sūdzības iesniedzējai uzliktā administratīvā soda apmērs ir atzīstams par pamatotu un samērīgu izdarītajam administratīvajam pārkāpumam, kas uzskatāms par būtisku, jo skar gan darba devēja, gan darbinieku intereses, kuru aizsardzība vienmēr ir īpaši aktuāla, uz ko norāda arī likumdevēja noteiktais soda apmērs par konkrēto administratīvo pārkāpumu.

[3] Sūdzības iesniedzēja tiesā iesniegtajā sūdzībā un tiesas sēdē sniegtajos paskaidrojumos nepiekrīt konstatētajam pārkāpumam un lūdz atcelt Lēmumu, norādot šādus apsvērumus.

[3.1] Sūdzības iesniedzēja ir veikusi darba vides riska novērtējumu profesionāli, godprātīgi, tehniski lietpratīgi un atbilstoši darba aizsardzības normatīvo aktu prasībām, analizējot gan ražošanas procesus, gan pastāvošo mijiedarbību starp nodarbinātajiem un viņu veicamajām darbībām uzņēmumā, gan darba vides riska iestāšanās varbūtības (ilgums, biežums) un izstrādājusi darba aizsardzības plānu, lai novērstu atklātos darba vides riskus vai samazinātu tos līdz pieļaujamam līmenim atbilstoši normatīvo aktu prasībām un Ministru kabineta 2005.gada 8.februāra noteikumiem Nr.99 „Noteikumi par komercdarbības veidiem, kuros darba devējs iesaista kompetentu institūciju".

[3.2] Sūdzības iesniedzēja profesionāli vērtē darba veidus, darbavietas, ekspozīcijas biežumu un citus faktorus, kā arī godprātīgi neuzdod darba devējam veikt nevajadzīgus mērījumus, kuri prasa finansējumu, bet nav nepieciešami.

[3.3] Riska novērtējumā sūdzības iesniedzēja vadījās pēc būtības, apsekojot darbavietas. Individuālie aizsardzības līdzekļi tika izvēlēti tādi, kas vairāk atbilst konkrētajai situācijai. Konkrēti izvēlētie individuālie aizsardzības līdzekļi citēti saskaņā ar Ministru kabineta 2002.gada 20.augusta noteikumu Nr.372 „Darba aizsardzības prasības, lietojot individuālos aizsardzības līdzekļus" 1.pielikumā minēto uzskaitījumu.

[3.4] SIA „*/Nosaukums 2/*" pakalpojums tika veikts ESF ietvaros un bija jānodod līdz 2010.gada 6.janvārim. Saskaņā ar laboratorijas sastādīto mērījuma grafiku, mērījumi bija nozīmēti 2010.gada 4.janvārī, tāpēc tika pieņemts lēmums nodot darbu 2009.gada 30.decembrī, kas ir četras dienas pirms mērījumiem. Vēlāk, ja mērījumi uzrādītu kādas neatbilstības, tās tiktu koriģētas, bet saņemot mērījumus, tika konstatēts, ka korekcijas nav nepieciešamas.

[4] Valsts darba inspekcija rakstveidā un tiesas sēdē sniegtajos paskaidrojumos lūdz sūdzību norādīt, papildus vēršot uzmanību šādiem apsvērumiem.

[4.1] Likumā noteiktajos gadījumos darba devējam obligāti darba aizsardzības jautājumu novērtēšanā ir jāiesaista kompetenta institūcija. Šādos gadījumos atbildība par darba aizsardzības riska novērtējumu gulstas uz kompetento institūciju, proti, ja veiktais novērtējums ir neatbilstošs, tad par to atbild kompetentā institūcija.

[4.2] Darba vides risku vērtējums nav sakompilēti normatīvie akti. Kompetenta institūcija nevar paņemt tos pašus individuālās aizsardzības līdzekļus un nosaukt tā kā tie nosaukti Ministru kabineta noteikumus.

[4.3] Likumdevējs ir noteicis, ka gadījumā, ja tiek piesaistīti akreditēti testētāji, tad ir jāņem vērā viņu veiktais mērījums. Mērījumiem, kas attiecas uz ķīmiskajām vielām, nepietiek izvērtēt tikai tehnoloģisko procesu, jo ir jāveic atbilstoši mērījumi. Ja atbilstoši mērījumi nav veikti, tad nevar apgalvot, ka paredzētie individuālās aizsardzības līdzekļi nodrošinās personas pret iespējamajiem riskiem.

Motīvu daļa

[5] Pārbaudījusi pārsūdzētajā Lēmumā ietvertos argumentus par sūdzības iesniedzējas saukšanu pie administratīvās atbildības par LAPK 41.^{6}panta otrās daļas pārkāpumu, tiesa atzīst, ka iestāde ir pareizi konstatējusi lietas faktiskos un tiesiskos apstākļus, vispusīgi novērtējusi pierādījumus un izdarījusi pamatotus secinājumus, iestādes lēmumā ietvertais pamatojums ir pareizs un pilnībā pietiekams, tādēļ tiesa saskaņā ar LAPK 289.^{13}panta trešo daļu pievienojas iestādes Lēmuma motivācijai.

Iestāde pārsūdzētajā Lēmumā ir vērtējusi sūdzības iesniedzējas apsvērumus un sniegusi argumentētu motivāciju, pamatojot savu viedokli, kādēļ sūdzības iesniedzējas norādītie apsvērumi ir noraidāmi.

Tā kā sūdzības iesniedzēja sūdzībā tiesai ir ietvērusi analogus apsvērumus sūdzībā augstākajai amatpersonai minētajiem, tiesa spriedumā atkārtoti neatspoguļos apsvērumus, kuru dēļ sūdzības iesniedzējas argumenti atzīstami par nepamatotiem, jo tiesa iestādes motivāciju atzīst par pamatotu.

[6] Vienlaikus papildus minētajam tiesa sniedz vērtējumu sūdzības iesniedzējas norādei, ka Rīgas Stradiņa universitātes Higiēnas un arodslimību laboratorijas mērījumu rezultāti ir nepareizi un neatbilstoši pašas sūdzības iesniedzējas 2009.gada 27.oktobrī veiktajiem mērījumiem.

Rīgas Stradiņa universitātes Higiēnas un arodslimību laboratorija saskaņā ar Ministru kabineta 2008.gada 16.decembra noteikumiem Nr.1059 „Noteikumi par atbilstības novērtēšanas institūciju novērtēšanu, akreditāciju un uzraudzību" ir akreditēta testēšanas laboratorija, kuru veiktie mērījumu rezultāti tiek ņemti vērā, tostarp pārbaudot kompetentās institūcijas veiktā novērtējuma kvalitāti. Tas imperatīvi noteikts Ministru kabineta 2007.gada 2.oktobra noteikumu Nr.660 „Dabas vides iekšējās uzraudzības veikšanas kārtība" 16.punktā.

Mērījumu pasūtītājs bija pati sūdzības iesniedzēja, tādējādi, ja sūdzības iesniedzējas ieskatā mērījumi bija neatbilstoši, sūdzības iesniedzējai bija jāvēršas laboratorijā ar iebildumiem un jālūdz veikt atkārtotus mērījumus, vai arī jāvēršas pie citas akreditētas testēšanas laboratorijas. Tā kā sūdzības iesniedzēja nebija iebildusi laboratorijas mērījumiem, iestādei nebija pamata apšaubīt akreditētās institūcijas konstatēto. Un attiecīgi sūdzības iesniedzējai nebija šķēršļu veikt precizējumus jau izstrādātajā novērtējumā.

[7] Papildus minētajam tiesa vērš uzmanību, ka darbavietu risku faktoru novērtējuma mērķis ir tieši darba ņēmēju aizsardzība. Tātad, vērtējot potenciālos riskus, kompetentajai

institūcijai ir jānosaka darba ņēmējiem iespējami labākie risinājumi, nevis jāveicina darba devēja interešu aizsardzība, piedāvājot mazākus resursus patērējošus līdzekļus.

Tādējādi tiesa atzīst, ka Lēmums ir pamatots un tiesisks, bet sūdzības iesniedzējas sūdzība – nepamatota un noraidāma.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 289.[12]panta otrās daļas 1.punktu un 289.[18]panta pirmo daļu, tiesa

nosprieda:

atstāt negrozītu Valsts darba inspekcijas direktora vietnieka p.i. 2011.gada 27.septembra lēmumu Nr.04/32-01-03/2336 (administratīvā pārkāpuma protokols AM Nr.012913), bet SIA „*/Nosaukums 1/*", reģistrācijas numurs */reģistrācijas numurs/*, sūdzību noraidīt.

Spriedumu var pārsūdzēt Rīgas apgabaltiesā desmit darba dienu laikā no pilna nolēmuma paziņošanas dienas, iesniedzot apelācijas sūdzību Administratīvās rajona tiesas Rīgas tiesu namā.

Tiesnese *(paraksts)* L.Paegļkalna

NORAKSTS PAREIZS
Administratīvās rajona tiesas tiesnese L.Paegļkalna
Rīgā 2013.gada 31.janvārī